

همایش علمی-پژوهشی مطالعات علمی علوم انسانی در جهان اسلام

نهاد برگزار کننده همایش : موسسه قانون یار

((با همکاری و حمایت معنوی دانشگاه فرهنگیان، آموزش و پرورش، بنیاد شهید و امور ایثارگران، سازمان ارشاد اسلامی، سازمان شهرداری (استان کرمانشاه) مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی (استان تهران) و ...))

سر دبیر علمی و مسئول برگزاری همایش : دکتر بهنام اسدی (نماینده مقالات در ۸ پایگاه ملی و بین المللی)
تاریخ برگزاری همایش : ۱۱ اسفند ۱۴۰۱ شماره مقاله : ۲۸/۷۸۵۷ رده بندی کنگره : ب ۲۲/۲۴۲۱

ارزیابی علل جذب افراد به سازمان مجاهدین خلق، با

تاکید بر جذب زنان

نرجس میرزایی^۱

پژوهشگر و محقق

محمد کفاش

پژوهشگر و محقق

ابراهیم مومنی

پژوهشگر و محقق

چکیده

سازمان مجاهدین خلق که در سال ۱۳۴۴ تشکیل شدو ابتدا مخالف رژیم پهلوی و بعد از انقلاب اسلامی نیز به مخالفت با جمهوری اسلامی پرداخته است همواره در طول حیات خود دارای فراز و نشیب های بسیار بوده است و موفقیت و شکست هایی داشته ،یکی از مهمترین مسایلی که در مورد این سازمان شبه نظامی مورد توجه است مساله علل جذب افراد مختلف به ویژه زنان به این سازمان است که از طرق گوناگونی از جمله اسلامی دانستن این سازمان ،فقر اجتماعی ،علل سیاسی،مسایل جنسی و... می توان دانست که این ورود افراد عواقب بدی از جمله خودکشی ، افسردگی،ربودن و.. نصیب آنان می کرد

واژگان کلیدی : جذب افراد، سازمان مجاهدین خلق، زنان

^۱نویسنده مسئول

بخش اول : مقدمه

یکی از مسائل مهم اجتماعی برای زنان متعهد ، مسلمان و اندیشمندی که احساس رسالتی عظیم در پیشبرد جامعه و زمینه ساز ظهور منجی عالم بشریت دارند نحوه حضور سیاسی و مشارکت اجتماعی است از این رو در دوره های مختلف اسلام شاهد حرکت ها و فعالیت های سیاسی زنان مسلمان هستیم که هم دوش با مردان در جامعه به فعالیت سیاسی می پردازند و در تعیین سرنوشت جامعه خود دخیل و اثر گذار هستند یکی از دوره های تاریخی حرکت های سیاسی زنان مربوط به فعالیت های قبل از پیروزی انقلاب اسلامی ایران با هدف سرنگونی رژیم شاهنشاهی پهلوی است از این جهت بررسی دلایل عضویت افراد به ویژه زنان به سازمان سیاسی مجاهدین خلق در دوره تاریخی قبل و بعد از انقلاب اسلامی مورد توجه قرار گرفت .

بخش دوم : شکل گیری سازمان مجاهدین خلق

سازمان مجاهدین خلق به عنوان یک گروه سیاسی نظامی در سال ۱۳۴۴ تحت تاثیر قیام ۱۵ خرداد و با هدف سرنگونی رژیم پهلوی توسط سه نفر از جوانان روشنفکر جدا شده از نهضت آزادی تاسیس شد. هسته اولیه اعضا سازمان عبارت بود از محمد حنیف نژاد و سعید محسن و عبدالرضا نیک بین و یکسال بعد اصغر بدیع زادگان به این جمع پیوست . بنیان گزاران سازمان مجاهدین خلق بعد از قیام ۱۵ خرداد سال ۴۲ به این نتیجه رسیدند که ادامه این مبارزات سیاسی مسالمت آمیز بی فایده است بنابراین استراتژی و شیوه ی مبارزه مسلحانه را برگزیدند و به این منظور گروهی از افراد را به فلسطین اعزام کردند. سازمان در سال ۵۰ سعی کرد عملیات چریکی برای برهم زدن مراسم جشن های ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی انجام دهد که طی آن تعداد زیادی از اعضا دستگیر و اعدام شدند. افراد دستگیر نشده به ادامه سازماندهی پرداختند و در اواخر سال ۵۳ و سال ۵۴ درگیری از نظر ایدئولوژی میان خود پیدا کردند(جلال الدین مدنی ۱۳۹۱/ ج ۲، ص ۱۴۴) و بلاخره در مهرماه ۵۴ سازمان با انتشار بیانیه به طور رسمی پذیرش مارکسیسم و لنینیسم را اعلام کرد : ((پس از چهار سال مبارزه مسلحانه و دو سال بحث و گفتگو ایدئولوژیکی بدین نتیجه رسیده ایم که مارکسیسم تنها فلسفیه واقعی انقلاب است . در آغاز گمان می کردیم می توانیم مارکسیسم و اسلام را ترکیب دهیم و فلسفه جبر تاریخ را بدون ماتریالیسم و دیالکتیک بپذیریم اینک دریافته ایم که چنین پنداری ناممکن است ما مارکسیسم را انتخاب کردیم زیرا راه درست و واقعی برای رها ساختن طبقه کارگر زیر سلطه است . از آنجا که اسلام به دلیل اعتقاد به خدا و نبوت و قیامت نمی تواند در ردیف نیروهای بالنده اجتماعی بشر و زمین ساز پیروزی نهایی زحمتکشان و مستضعفان (کارگر دهقان و ...) بر نظامات طبقاتی استثمارگری بوده و جامعه تولیدی بی ظلم و ستم و بی

طبقات را عملاً برپا سازد، پس اجتماع توحیدی و نفی کامل هرگونه بهره‌کشی و ظلم و ستم باور عینی قابل حصول در اسلام نیست. سازمان مجاهدین ایران و بیانیه اعلام مواضع ایدئولوژیک ۱۳۵۴ ص ۲۴۱. (۲۴۶) به این ترتیب سازمان ایدئولوژیک خود را از اسلام به مارکسیسم تغییر داد. رهبری ایدئولوژی سازمان در آن دوره به دست تقی شهرام و بهرام آرام بود. تحولات و ضربه سال ۵۴ از داخل سازمان برای ساواک بسیار ارزشمند بود و موفق شد با استفاده از آن ضمن دستگیری بسیاری از کادرها و اعضای سازمان و اطلاعات بدست آمده از آنها در مورد نیروهای اسلامی، به سرعت سازمان را از هم فرو پاشد ظرف چند ماه بقایای سازمان اعم از مارکسیست و مسلمانان به چنگ ساواک گرفتار شدند و از اواسط سال ۱۳۵۵ دیگر عملاً سازمانی وجود نداشت (صادق زیبا کلام، ۱۳۷۵، تهران، ص ۲۶۷) کادر رهبری سازمان یک ماه قبل از پیروزی انقلاب اسلامی از زندان آزاد شدند و پس از پیروزی انقلاب اسلامی به رهبری مسعود رجوی و موسی خیابانی شروع به عضوگیری از بین قشرهای مختلف مردم کردند.

بخش سوم: هدف سازمان

هدف مجاهدین از مبارزه، همانند مارکسیست‌ها از میان برداشتن پایگاه امپریالیسم آمریکا در ایران و ایجاد جامعه‌ای بی طبقه بود که در آن استثمار فرد در هیچ تشکل و قالبی وجود نداشته باشد، با این تفاوت که مجاهدین لفظ ((توحیدی)) را به جامعه بی طبقه اضافه نموده بودند. در حقیقت، با گسترش روزافزون فرهنگ مارکسیستی در میان نیروهای رادیکال مخالف رژیم، اعم از چپ و مذهبی در فضای دهه ی ۱۳۴۰ و نیمه ی اول دهه ی ۱۳۵۰، مجاهدین نیز به سهم خود تحت تأثیر این نفوذ قرار گرفتند (مهدی حق بین، ۱۳۹۰، ص ۷۶) با مطالعه کتب و اعلام مواضع و بیانیه های سازمان می توان به طور خلاصه گفت که هدف آنها از تشکیل سازمان مبارزه با رژیم فاسد شاهنشاهی پهلوی و امپریالیسم جهان از جمله آمریکا بود و همچنین به دنبال ایجاد یک جامعه ی بی طبقه توحیدی بودند.

جالب است بدانید که هدف مبارزه سازمان با هدف مبارزه امام خمینی (ره) کاملاً مغایر بود.

هدف رهبری مبارزه، از همان آغاز از سال ۴۱ احیای اسلام و ایجاد جامعه ی اسلامی با نظام و حکومت اسلامی بود. جامعه ای که از صدر تا ذیلش و همه چیزش اسلامی باشد. امام برای پدید آوردن این جامعه مبارزه اش را هم بر مبنای اسلام می کرد و طبیعی است که با این طرز فکر و این هدف، هر چیز، با اسلام یکی باشد مورد قبول و اگر کوچکترین مغایرتی با سلام داشت مورد نظر او نبود و نیست. در این مبارزه هدف الله است، اسلام است، و هرچه که الله بخواهد و جهان بینی الهی است. (اسداله بادامچیان، ۱۳۹۰، ص ۳۱)

هدف سازمان اسلام اصیل نیست او از آغاز نمی گوید : هدف من جامعه ی اسلامی با نظام و حکومت اسلامی است. او می گوید برای ما اصل مبارزه با امپریالیسم است و این هدف در تمام عبارات و شعارها و مقالاتشان مشخص است و در حقیقت سازمان اسلام را به عنوان وسیله ای برای این کار می دانست و این را در کتابهایشان نوشته اند و اسلامشان هم اسلام مراجع و علما و فقها و اسلام امام خمینی و اسلام مطهری و بهشتی ها نبود بلکه اسلامی التقاطی بود و در حقیقت مارکسیسم را به نام اسلام اصیل انقلابی قبول داشت (همان ص ۳۴) بنابراین هدف امام مبارزه برای احیای اسلام و برقراری یک نظام از همه جهات اسلامی بود اما هدف سازمان مجاهدین خلق مبارزه با امپریالیسم و ایجاد یک نظام بی طبقه توحیدی به وسیله اسلام بود در واقع سازمان به اسلام به چشم ابزاری برای رسیدن به هدف خود می نگریست و خود اسلام را هدف نمی دانست .

بخش چهارم : خط مشی کلی سازمان

سازمان به این باور رسیده بود که مبارزه سیاسی مسالمت آمیز دیگر جواب نمی دهد بنابر این خط مشی کلی خود را مبارزه مسلحانه با امپریالیسم و رژیم پهلوی قرار داد و همواره شعارش این بود : تنها راه رهایی جنگ مسلحانه است . آنها در سال ۱۳۴۹ این خط مشی را همراه با اصول تبلیغاتی خویش توسط تراب حق شناس و حسین روحانی دو عضو کادری خویش در نجف اشرف خدمت امام خمینی عرضه داشتند و امام ضمن رد اصول تفکرات آنها خط مشی مسلحانه را نیز قبول نکرد .

بخش پنجم : عضوگیری سازمان مجاهدین خلق

برای عضوگیری از افراد شرایطی را در نظر داشتند که عبارت بودند از :

بند اول : مسلمان بودن

اعتقاد فرد به ایدئولوژی اسلامی از شرایط اولیه و مهم عضوگیری بوده که هیچگونه انعطافی در آن نشان نمی دادند.

شرط مسلمان بودن از نظر سازمان ، الزاما این نبوده که فرد مقید به انجام واجبات باشد ، سازمان نماز و دیگر واجبات را در عین حال که برای یک مسلمان امری ضروری میدانست ، اما افرادی را نیز که اصول مکتب اسلام را پذیرفته و در انجام نماز یا روزه و ... به هر دلیلی تعلل می ورزیدند، مشروط بر این که حایز دیگر شرایط عضویت می بودند ، به عضویت سازمان می پذیرفت . در همین رابطه بودن عناصری

که در ابتدای ورود به سازمان آن ها را به عضویت پذیرفت و پس از ورود به سازمان مقید به انجام این گونه فرایض شدند. (حسین احمدی روحانی، سازمان مجاهدین خلق، ص ۶۱) سازمان از بدو تاسیس به اسلام معتقد بود. ((اصول پنج گانه دین و مذهب را قبول داشتن با این توضیح که در مورد نبوت و امامت قائل به عصمت حضرت رسول (ص) و ائمه هدی (ع) نبوده و معتقد بود که آنها نیز دچار خطا و اشتباه می شوند. در مورد غیبت حضرت مهدی (عج) نیز در عین حال که سکوت اختیار کرده و روی آن بحثی عمل نمی آوردند، لیکن در مجموع به آن اعتقادی نداشتند. (مهدی حق بین، از ۱۳۹۰ ص ۳۰)

بند دوم: اطمینان از نظر امنیتی

اطمینان کامل داشتن به فرد از نظر امنیتی یکی دیگر از شرایط مهم و اولیه عضوگیری بود. این شرط از ابعاد مختلف مورد توجه قرار می گرفت و از جمله آنها ((انضباط پذیری افراد)) بود (سازمان مجاهدین خلق پیدایی تا فرجام ص ۲۹۵) بر این منظور سازمان از افرادی که شناخته شده ی پلیس سیاسی بودند و افرادی که مستقیم و غیر مستقیم با ساواک ارتباط داشتن عضوگیری نمی کرد و به همین دلیل بود که سازمان سراغ افراد چپی و روشن فکر نمی رفت چون آنها به خاطر عقاید مادیگرایی که داشتند بیشتر جذب ساواک می شدند. برای تامین چنین اطمینانی سازمان زندگی افراد داوطلب را از گذشته تا به حال مورد بررسی قرار می داد و در این رابطه از اطلاعات نزدیک ترین منسوبین وی، چه آن ها که در سازمان بودند و چه غیر آن سود می جست (حسن احمدی روحانی، ۱۳۸۴، ص ۶۰)

بند سوم: خصلت مبارزه جویانه داشتن

خصلت مبارزه جویانه داشتن و آمادگی فداکاری و گذشتن در راه مبارزه از دیگر شرایط عضویت در سازمان مجاهدین خلق بود دارا بودن خصلت مبارزاتی به این معنی که رژیم پهلوی و امپریالیست ها از جمله ع آمریکا را دشمن خود و خلق بداند و معتقد به ضرورت تغییر شرایط جامعه و ایجاد حکومت اسلامی و مبارزه علیه رژیم شاه و امپریالست و حمایت و پشتیبانی از مظلومین و مستضعفین جامعه باشد.

بند چهارم: عدم وابستگی و دلبستگی به شغل، خانواده و ...

سازمان در پی انتقاد به ترکیب اعضا و عناصر و رهبری نهضت آزادی و اظهار این که آن ها فعالیت سیاسی و مبارزاتی را به عنوان یک مساله حاشیه ای و در جنب دیگر مسائل زندگی در نظر گرفته بودند، از جمله شرایط عضویت در سازمان را حل بودن در مبارزه و مبارزه را به عنوان وظیفه ی اصلی و محوری خود تلقی کردن و در همین رابطه جنبه ی فرعی دادن به سایر جهات زندگی نظیر شغل، خانواده و ... و

به اصطلاح عدم وابستگی و دلبستگی به این مسائل می دانست. از همین رو سازمان روی این نکته حتی الامکان باید از میان افشار محروم و زحمتکش جامعه، عضو گیری، نفوذ، تکیه داشتن و آن را به عنوان یک فاکتور مثبت تلقی می کرد. (همان ص ۶)

بند پنجم: نگران محرومین و وضع نابسامان جامع بودن

از دیگر شرایط پذیرش افراد در سازمان مجاهدین خلق این بود که فرد نسبت به محرومیت ها و وضع آشفته و نابسامان جامعه خود دغدغه داشته باشد و در مقابل محرومین و مظلومین جامعه احساس درد و مسولیت بکند، و به همین دلیل بود که سازمان معتقد به جامعه بی طبقه توحیدی بود.

بخش ششم: عضوگیری زنان!

تا سال ۱۳۴۸ عضو گیری زنان و دختران - اصولاً مطرح نبود و شاید بتوان گفت سازمان - تا آن زمان - یک ((تشکیلات مذکر)) بود. در آغاز کار، به دلیل این که ازدواج امری وابستگی اور تلقی می شد و با دیدگاه های محمد حنیف نژاد ((ناوابستگی خانوادگی)) را تئوریزه کرده بود مغایرت داشت، وارد کردن دختران و زنان اشکال بنیادی و تشکیلاتی داشت. بعدها متوجه شدند که حضور زنان، به عنوان روکش ایمنی، فوق العاده موثر است؛ چه برای پوشش خانه های تیمی و چه برای ارتباطات. در حالی که ساواک روی پسرها و مردان جوان حساس بود، یک دختر می توانست به راحتی مدارک را در زیر چادر مخفی کند. هنوز پلیس سیاسی روی زنان و دختران جوان چادری حساسیت نداشت و این حساسیت در سال های بعد زیاد شد. (حسن احمدی روحانی ۱۳۹۰، ص ۴۹)؛ از این زاویه، از سال ۴۸ عضوگیری زنان شروع شد؛ ((یک گروه زنان)) هم ایجاد! شد که مسئول آن منصور بازرگان یکی از اعضای قدیمی بود. ابتدا پوران بازرگان، خواهر منصور و همسر محمد حنیف نژاد و بعد لیلا زمردیان خواهر علیرضا زمردیان از عضوهای متأخر قبل از شهریور ۵۰ وارد سازمان شدند. (سازمان مجاهدین خلق پیدایی تا فرجام، ج ۱، ص ۳۸۹) و بعد از ضربه شهریور در دوره ای که کادر مرکزی سازمان به دست تقی شهرام افتاد عضوگیری از زنان و دختران به صورت جدی مطرح و پیگیری شد.

بخش هفتم: دلایل عضوگیری از زنان

۱. جهت تهیه مکان های امن و مناسب برای خانه های تیمی: تهیه خانه های! تیمی خیلی سخت بود و حفظ و نگهداری آن بسیار دشوار بود. کوشش می کردن که یک زن و شوهر بروند و خانه ای اجاره کنند. در این مسیر اگر نمی توانستند زن و

شوهر حقیقی پیدا کنند ، دو نفر زن و مرد اعضای سازمان را مأموریت می دادند که بروند و به اسم زن و شوهر ، خانه ای را اجاره کنند . خانه را اجاره می کردند ، همه وسایل لازم برای یک زندگی زوج مشترک را نیز به خانه منتقل می کردند تا ! مورد سوء ظن قرار نگیرند، به خصوص که بنگاه های معاملات ملکی از سال ۱۳۵۰ به بعد زیر نظر ساواک بود . (پا نوشت کتاب از مجاهدین تا منافقین ص ۷۲)

۲_ عملیات های شناسایی و کنترل امنیت قرار ها .

۳_ رقابت کردن با چریک های فدایی خلق

۴_ یک دست کردن ترکیب زنان و مردان در سازمان

۵. حل مشکلات جنسی کادرها و اعضای تشکیلات؛ به خصوص پس از روند تغییر ایدئولوژی که عملاً به صورت انحصار ازدواج تشکیلاتی در دست مسئولان باقی ماند؛ و همین امر در سال های ۵۶-۱۳۵۵ از معظلات روند انتقادی به ((مرکزیت خودکامه)) از سوی دیگر اعضا و به خصوص کادرهای خارج از کشور گردید . (" سازمان مجاهدین خلق بیدایی تا فرجام ج ۱، ص

۶۰۴) معیار عضوگیری از زنان و دختران ، ((داشتن نسبت خانوادگی نزدیک با اعضای سازمان به ویژه زندانیان و اعدامیان)) و ((زنان و دخترانی که مستقیماً شناسایی شده م و مورد اعتماد بودند)) ، بود . مهدی حق بین ، از مجاهدین تا منافقین ، ص ۷۲)

بخش هشتم : دلایل جذب افراد در سازمان مجاهدین خلق

علل جذب افراد در تشکیلات مجاهدین را می شود در دو دوره تاریخی قبل از پیروزی انقلاب و بعد از پیروزی انقلاب بررسی کرد. علل جذب افراد در سازمان قبل از پیروزی انقلاب

۱_ اسلامی دانستن سازمان (احمدرضا کریمی ، شرح تاریخ سازمان مجاهدین خلق ایران و مواضع آن ، ص ۱۸) همه افرادی کسانی که از اعضای سازمان بودند تصور می کردند که سازمان دارای اندیشه و ایدئولوژی اسلامی است . حمایت های افراد معروف مذهبی و روحانی مثل آیت الله منتظری (ره) باعث شد که مردم به این باور برسند که سازمان مقید به شرع و اسلام است .

۲- به دنبال پایگاه و پناهگاهی برای مبارزه بودند : (همان ص ۱۱)

افرادی که دغدغه مبارزه علیه رژیم فاسد پهلوی و امپریالیست را داشتند به دنبال تشکیلات سازمان یافته ای بودند تا بتوانند در آن به مبارزه خود ادامه دهند بنابر این جذب سازمان مجاهدین خلق شدند .

۳ تبلیغات رژیم پهلوی علیه سازمان مجاهدین خلق : تبلیغات رژیم شاه علیه سازمان باعث شد که مردم و نیروهای مبارز مذهبی که خود دشمن رژیم پهلوی بودند از سازمان حمایت کنند و جذب آن شوند.

بخش نهم : علل جذب افراد در سازمان بعد از پیروزی انقلاب

۱. عدم آگاهی مردم مخصوصا جوانان و نوجوانان از گذشته سازمان : آنها از و قلع و حوانت درونی سازمان قبل تصفیه های خونین که در آن رخداد و همینطور مسائل مربوط به سال ۵۴ آگاهی نداشتن

۲. اعلام حمایت از امام خمینی (ره) : از آنجا که امام خمینی (ره) و انقلاب اسلامی مورد پذیرش مردم بود به همین علت آنها برای جذب نیرو به دروغ خود را وفادار به امام خمینی (ره) و انقلاب اسلامی معرفی کردند.

همه به یاد دارند که اولین پیام و اعلامیه های سازمان ، پس از پیروزی انقلاب ، [مزین به نام امام خمینی (ره) بود ؛ چرا که خارج از حیطه رهبری معنوی امام (ره) ! در کشور ، فرد یا جریائی نمی توانست به نام ایدئولوژی اسلامی جذب نیرو کند . (زمان مجاهدین خلق پیدایی نا فرجام ج ۲، ص ۵۳)

۳- تبلیغات و اسطوره سازی سازمان : با پرداخت حماسی و عاطفی و اغراق در سوابق سعی در تحریک احساسات جوانان

داشت و با چاپ و تکثیر وسیع زندگی نامه ها و شروع شکنجه ها ، به دنبال اسطوره سازی از اعضا بود . (مهدی حق بین ، از مجاهدين تا منافقين ، ص ۱۲۲) بنابر این جوانان و نوجوانان به دلیل عدم آگاهی از واقعیت با ! شنیدن و خواندن این داستان های هیجان انگیز و دروغی جذب سازمان می شدند .

• نمونه ای از اسطوره سازی سازمان :

راستی روزی که سازمان بنیان گذاری شد ما چه سرمایه ای داشتیم؟ محمد حنیف اغلب کارگری و عملگی می کرد تا هم با درد و رنج آنها آشنا شده و دید خودش را عمق بخشد و هم اوایل پولی گیرش بیاید . اصغر بدیع زادگان یک پیراهن داشت ؛ وقتی چروک می شد می شست و منتظر بود تا خشک شود

۵. اصغر بعد از دو بار عمل جراحی روی ستون فقرات سوخته اش که فقط با دست و پا می توانست راه |
برود می گفت : ((بچه ها باید ورزش کنیم))

(نشرینه مجاهد ، ش ۷۵ ، ص ۲)

۴. تأکید روی طبقات فقیر جامعه

تأثیر سازمان مجاهدین روی اقشار محروم و مستضعف جامع و شعار جامعه بی طبقه توحیدی باعث جذب افراد به آن شد. طرح رادیکال و اغراق آمیز مطالبات اقشار محروم اجتماع و دامن زدن به انتظارات غیرواقعی و خارج از ظرفیت نظام نوپای جمهوری اسلامی در اولین ماه های پس از پیروزی انقلاب ، یکی از شیوه های اصلی سازمان در تبلیغات سیاسی و اجتماعی آن هنگام بود . (سازمان مجاهدین خلق پیدایی تا فرجام ۱۳۸۹ ، ج ۲ ، ص ۴۷۳)

۵- استفاده از خلأهای روانی جوانان و نوجوانان :

یکی از شگردهای سازمان ، ایجاد عناوین ((مسئولیت)) برای اشتغالات کوچک هواداران ، نظیر مسئولیت نصب اعلامیه و مسئول فروش روزنامه و ایجاد هویت اکاذب برای هواداران بود (مهدی حق بین ، از مجاهدین تا منافقین ، ص ۱۳۴) سازمان با استفاده از ضعف های روحی و روانی و اطلاع از عقده های شخصیتی افراد و ایجاد مسئولیت برای آنها و دادن القاب مجاهد و قهرمان آنها را جذب سازمان می کرد.

۶- مظلوم نمایی : برنامه دیگر که در کل قسمت های سازمان مورد اجرا در می آمد مظلوم نمایی بوده است که در جریان تبلیغات در اثر ایجاد درگیریهایی خیابانی به وجود می آمد، جریان به این صورت بود که بچه ها با فروش نشریه و یا زدن دکه های کتاب فروشی در ظاهر اقدام به تبلیغات می کردند و کار تبلیغی انجام می دادند ولی در زیر این پوشش با کار های تحریک آمیز باعث درگیری می شدیم ، یعنی خودمان کاری می کردیم که درگیری به وجود بیاید . به این صورت که مثلا دکه ای در شهر میزدیم بعد با به راه انداختن بحث های خیابانی به طرق مختلف درگیری به وجود می آوردیم یعنی مثلا اقدام به اهانت به سردمداران حکومت و یا مطالب کذب و خلاف واقع را پخش می کردیم و به این صورت خودمان باعث درگیری می شدیم . این خط که از بالا آمده بود چند هدف را به دنبال داشت در درجه ی اول مظلوم نمایی بین ! مردم بود که هرکسی که ببیند بدون اطلاع از جریانات پشت پرده بگوید حق با سازمان است . (چگونه تروریست شدم ، ص ۱۷) به این ترتیب جوانان نا آگاه فریب مظلوم نمایی و تبلیغات کذب سازمان را می خوردند و جذب آن می شدند.

۷. شهوت پرستی و ارضاء آن در سازمان :

انگیزه دیگر ورود و جذب نیرو به سازمان مسئله شهوت است آن هم شهوت حیوانی، این هم از مسائل ریز است که در درون افراد می گذرد و خدا از آن خبر دارد . فرد این شهوت را دارد که یک خواسته نفسانی است. می بیند که در سطح جامعه نمی تواند آن را ارضاء کند ، محیط برایش بسته است و خود دارای محدودیت هایی است ، بعد فروش نشریه توسط یک دختر را در خیابان می بیند ، در تظاهرات و متینگها می بیند، در کوه می بیند ، خواه و ناخواه برای پر کردن خلاء خود انگیزه پیدا می کند و وارد تشکیلات می شود و فعالیت کرده جنایت انجام می دهد و حتی خودکشی هم در این راه می کند . (چگونه تروریست شدم ، ص ۲۹)

بخش دهم : علل ورود زنان به سازمان مجاهدین خلق

همانطور که قبلا بیان شد بنیان گزارن سازمان مجاهدین خلق ایران همه مرد بودند و هیچ زنی در تاسیس اولیه آن نقش و حضور نداشت. از سال ۱۳۴۷ یا ۴۸ به بعد ، : سازمان زنان و دختران را هم به دلیل اینکه متوجه ضرورت حضور زنان در سازمان شده بود وارد میدان مبارزاتی کرد و از آنها عضوگیری کرد. از این رو به علت ورود زنان به سازمان مجاهدین خلق که همان عوامل تاثیر گذار اصلی در جذب زنان به فعالیت های سیاسی است می پردازیم . (محمد مهدی جعفری ، سازمان مجاهدین خلق ، ص ۱۲۱)

بند اول : مذهبی

از نظر اسلام همان طور که زن و مرد در وابستگی و استقلال وجودی مساویند در امور سیاسی نیز یکسان هستند بنابراین اسلام زن را مانند مرد مستقل معرفی کرده است و به او حق داده که در انتخاب روش سیاسی و حکومت که باید بر مبنای شناخت و آگاهی باشد شخصا اقدام کند . (مرضیه خزعلی ، ۱۳۸۶، ص ۱۳)

بنابراین زنان با توجه به تربیت دینی که در خانواده های مذهبی خود شده بودند متوجه ضرورت حضور در مبارزات سیاسی شدند از این رو عده ای از آنها جذب زمان مجاهدین خلق که یک تشکیلات به ظاهر اسلامی بود مسلمان بودن از شرایط عضویت در آن بود شدند .

بند دوم : سیاسی

فعالیت های سیاسی اعضاء خانواده پدر و همچنین حرکت های سیاسی همسر در شکل گیری شخصیت سیاسی زن و جذب او به مبارزات سیاسی تاثیر گذار بود . به دلیل سنتی و مذهبی غالب خانواده ها به لحاظ سیاسی ، افرادی منتقد به سیاست های حکومت بودند ، چون برنامه هایی که از سوی حکومت با عنوان مدرنیسم و پا حرکت به سوی تمدن امروزی پیاده می شد اصولا بدون رعایت و در نظر گرفتن ! مسائل مذهبی و سنتی جامعه بود از این رو توجه نکردن حکومت پهلوی به مسائل

دینی در جامعه باعث برانگیخته شدن اعتراض مردم شد و توجه نکردن رژیم به اعتراضات باعث فعالیت سیاسی خانواده ها شد و زنان نیز تحت تاثیر فعالیت های سیاسی خانواده خود وارد حرکت های مبارزاتی سیاسی شدند. (اعظم مراد حاصلی حمله ، تاریخ شفاهی مبارزات سیاسی زنان مسلمان ، ص ۸۰)

بند سوم : اجتماعی

الف) مدرسه و دانشگاه

زنان به دلیل مخالفت خانواده ها با تحصیل در مدارس دولتی از لحاظ رعایت نشدن مسائل دینی در آن و اداره مدارس توسط افراد بی توجه به مذهب به تحصیل در مدارس اسلامی روی آوردند مزیت عمده این مدارس ، تاسیس و اداره ی آنها به دست افراد مذهبی و مبارز و فعال سیاسی بود و دخترانی که وارد این مدارس می شدند از یک سو تحت تعلیمات دینی قرار داشتند و این برای آنها که عمدتا تربیت یافته ی خانواده های مذهبی بودند جنبه تکامل و تعالی آموزه های دینی را داشت و از دیگر سو ، از نزدیک با کادر مدرسه و مؤسسات آن ارتباط می یافتند و نتیجه این ارتباطات و آشنایی ها در آینده منجر به شناسایی آنها از جانب افراد و گروه های مبارز و دعوت برای همکاری و فعالیت سیاسی می شد (همان ص۹۶) دانشگاه نیز محیطی برای شروع و تداوم فعالیت های زنان بود، چرا که عمدتا ورود . این زنان به محیط های دانشگاهی مصادف بود با شروع یکسری فعالیت های دانشجویی . همین ارتباط یافتن با دیگر دانشجویان فعال و مبارز و شرکت در فعالیت ها همراه دیگر دانشجویان معترض به سیاست های حکومت که بیشتر در قالب ! تظاهرات و اعتصاب غذا و پخش و تکثیر اعلامیه صورت می گرفت ، این امرهمچنین باعث می شد از نزدیک با اشخاص و گروه های مبارز آشنا شوند و فعالیت ها و مبارزاتشان منسجم تر گردد. (همان ص۱۰۳)

سازمان مجاهدین خلق نیز با گذاشتن . میزهایی در دانشگاه ها و قرار دادن افراد خود در پشت آن و با پخش کتب و اعلامیه های خود به جذب دانشجویان به سازمان بعد از پیروزی انقلاب اسلامی پرداخت (ب) ارتباط با افراد و گروه های مبارز

یکی از عوامل مؤثر ورود زنان به فعالیت ارتباط آنها با افراد و گروه های سیاسی است و بیشتر زنان به وسیله اعضای خانواده خود که به فعالیت های سیاسی می پرداختند با اشخاص و گروه های مبارزی آشنا می شدند.

بخش یازدهم: سرنوشت زنان سازمان

بنیان گذاران سازمان نسبت به زن دیدی دوگانه و متناقض داشتند ، از یک طرف به علت پابندی به احکام و ارزش های اسلامی اصرار داشتند که زن محفوظ بماند و از سوی دیگر از سال ۱۳۵۰ به بعد سازمان نسبت به نقش حضور زن دید دیگری پیدا کرد و مثل سایر کارهای دیگرشان که در برابر عمل انجام شده قرار گرفتند و برخی کارهایشان حتی با حساب و کتاب هم نبود ، زن ها هم بدون رعایت معیارهای اسلامی و عقیدتی در کنار مردها به مبارزه مسلحانه پرداختند. (محمد مهدی جعفری ۱۳۸۳، ص ۱۲۱)

همین بی توجهی به موازین شرعی باعث بوجود آمدن فساد و انحراف های اخلاقی و جنسی شد که زنان قربانی عوارض آن فسادها بودند که به شرح زیر می باشد :

۱_ روابط نامشروع و ازدواج تشکیلاتی یکی از موضوعاتی که بعد از ایجاد خانه های تیمی در سازمان شکل گرفت ازدواج های درون سازمانی بود("شهرزاد ساسان پور، ۱۳۸۴، ص ۸۸)

زنان طبق دستور سازمان ، با اعضای مرد سازمان ((ازدواج تشکیلاتی)) می کردند . پوران بازرگان نیز به همسری تشکیلاتی محمد حنیف نژاد درآمد ، ایلا زمردیان و فاطمه امینی و گروه دیگری از زنان و دختران نیز بعدها به همین شکل در سازمان عضویت یافتند بسیاری از این زنان و دختران ، بعدها با انواع ترفندهای تشکیلاتی مورد انواع سوء استفاده ها قرار گرفتند و در نتیجه همین روند انحراف آمیز و غیراخلاقی خانواده های زیادی که اکثرا مذهبی و امیل بودند ، از هم پاشید (مهدی حق هین ، منافقین خلق ، ص ۱۱۰)

۲_ همسر ربایی یکی دیگر از عوارض فساد اخلاقی اعضای سازمان همسر ربایی بود که به دو صورت انجام می شد .:

الف) همسر اعضا :

نمونه روشنش فاطمه فرتوک زاده همسر سابق احمد احمد که از او جدایش کردند و پس از تغییر ایدئولوژی سریع، همسر بهرام آرام شد و پس از کشته شدن بهرام آرام به تصرف محسن طریقت درآمد و تقی شهرام هم او را از طریقت ربود که نهایتش خودکشی این زن بود (احمدرضا کریمی ، ۱۳۸۴ ، ص ۹۲)

۲. ب) همسر سمپات ها :

اعضایی که به دلایلی مدتی در منازل سمپات های خود می ماندند ، پس از مدتی کارکردن روی همسران آنها، آن ها را عملا می ربودند. منیژه اشرف زاده کرمانی اعضایی که به دلایلی مدنی در منازل سمپات های از نمونه های برجسته این مورد است که توسط بهرام آرام ربوده شد.

۳ خودکشی !

از آثار دیگر انحرافات اخلاقی در سازمان خودکشی هایی است که زمان خودکشی هایی است که انگیزه جنسی داشته است و از ناکامی ها و سرخوردگی های جنسی سرچشمه می گیرد که مورد فاطمه فرتوک زاده همسر احمد احمد از آن جمله است.

نتیجه گیری

ورود زنان به فعالیت های سیاسی و تشکیلات مبارزاتی نقش مهمی در تعیین سرنوشت نظامی سیاسی جامعه که از جمله سازمان های سیاسی مهم قبل از انقلاب ! اسلامی مجاهدین خلق است. سازمان از افراد مسلمان که دارای خصلت مبارزه جویانه بودند و به خانواده و هرچیزی که مظهر مادیات باشد وابستگی نداشتند و از لحاظ امنیتی به آنها اطمینان داشتند عضوگیری کرد بعد از مدتی سازمان برای تهیه ! ای خانه های تیمی و عملیات شناسایی و رقابت با چریک های فدایی خلق و همچنین برای محقق کردن شعار برابری زن و مرد و حل مشکلات جنسی اعضاء شروع به عضوگیری از زنان و دختران کرد و زنان نیز با انگیزه های سیاسی و مذهبی و اجتماعی جذب سازمان شدند اما عاقبت آنها بخاطر

انحرافات اخلاقی اعضا و دید ابزاری سازمان به آنها یا خودکشی یا تصفیه درونی بود و یا به عنوان همسر دزدیده می شدند یا دچار بی انگیزگی و افسردگی و همکاری با ساواک می شدند .

منابع و مأخذ :

۱. احمدی روحانی حسن ۱۳۸۴، تهران سازمان مجاهدین خلق، مرکز اسناد انقلاب اسلامی
 ۲. بادامچیان اسد اله ، ۱۳۸۸ تهران روش شناسی احزاب ، اندیشه ناب
 ۳. حق بین مهدی ، ۱۳۹۰ مناققین خلق/تهران مرکز اسناد انقلاب اسلامی
 ۴. ساسان پور شهرزاد ، ۱۳۹۴ عبور از سازمان،/تهران مرکز اسناد انقلاب اسلامی
 ۵. جعفری محمدمهدی ، ۱۳۸۳ سازمان مجاهدین خلق از درون، /تهران نگاه امروز
 ۶. خزعلی مرضیه ، ۱۳۸۶ زنان و سیاست در اسلام ، /تهران شکوفه های دانش
 ۷. حاصلی خامنه اعظم مراد ، ۱۳۸۶ تاریخ شفاهی مبارزات سیاسی زنان مسلمان ، /تهران انتشارات انقلاب اسلامی
 ۸. حق بین مهدی ، ۱۳۹۳ از مجاهدین تا مناققین/تهران موسسه مطالعات و پژوهشهای سیاسی
 ۹. زیبا کلام صادق ، ۱۳۷۵ تهران مقدمه ای بر انقلاب اسلامی/روزنه
 ۱۰. کریمی احمدرضا ۱۳۸۴، شرح تاریخچه سازمان مجاهدین خلق ایران و مواضع آن / تهران مرکز اسناد انقلاب اسلامی
 ۱۱. چگونه تروریست شدم ، ۱۳۶۳ تهران دادستانی انقلاب اسلامی تهران
 ۱۲. ۱۳۸۹ سازمان مجاهدین خلق پیدایی تا فرجام ، تهران موسسه مطاعات و پژوهشهای تاریخی
 ۱۳. نشرینه مجاهد ،
 ۱۴. مدنی جلال الدین / ۱۳۹۱ تهران تاریخ سیاسی معاصر
- سازمان مجاهدین ایران و بیانیه اعلام مواضع ایدئولوژیک ۱۳۵۴ تهران

توجه داشته باشید: جهت چاپ مقالات خود در نشریات علمی و همایش های معتبر با (خانم دکتر جعفری) تماس بگیرید. گواهی نامه پذیرش و چاپ مقاله، کمتر از ۷۲ ساعت صادر می گردد.

۰۹۱۹۶۷۴۸۶۲۵

موسسه علمی و حقوقی قانون یار
 برگزار می کند

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
 اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی کرمانشاه

دستور گواهی نامه معتبر
 پذیرش و ارائه مقاله
 (بامهر بر جسته و هولوگرام مخصوص)

پنجمین همایش علمی - پژوهشی
 مطالعات علمی علوم انسانی در جهان اسلام

ارگان ها و سازمان های حامی معنوی برگزاری همایش (در استان کرمانشاه)
 دانشگاه فرهنگیان - سازمان ارشاد اسلامی - آموزش و پرورش - بنیاد شهید، سازمان شهرداری و

www.Olomensani.ir
www.Ghanonyar.ir

محورهای پذیرش مقالات

تمام گرایش های رشته فقه، حقوق و علوم قضایی ■ علوم تربیتی، تکنولوژی آموزشی و آموزش و پرورش
 روانشناسی، علوم اجتماعی، علوم دینی و مذهبی ■ علوم اقتصادی، بانکی و تمام گرایش های مدیریت

مکان و زمان برگزاری همایش
 کرمانشاه - ۱۳۰۱/۱۲/۱۱

دبیر علمی و مسئول همایش
 دکتر بهنام اسدی

مدیر اجرایی همایش
 دکتر شهباز رضایی

ایمیل رسمی همایش جهت دریافت مقالات پژوهشگران
 OLOMENSANI@YAHOO.COM

ارسال مقاله از طریق واتس آپ، ایتا، سروش، تلگرام، روبیکا به شماره ۰۹۱۰۰۶۳۶۰۰۲

دبیرخانه مرکزی موسسه قانون یار: تهران، میدان انقلاب، خیابان اردیبهشت، موسسه قانون یار ۰۲۶-۲۱۶۶۹۷۹۵۱۹

(در صورت طرح سوال درخصوص ارسال مقاله یا جذب در هیات علمی همایش با خاتم دکتر قبادی تماس بگیرید. ۰۹۱۹۶۷۴۸۶۲۵)

CiteFactor
 Academic Scientific Journals

MENDELEY

جهاد
 دانشگاهی

DRJI
 Directory of Research Journals Indexing

CONE
 PAPER

Academia.edu
 California-San Francisco

T
 PBIN.com
 Sponsored And Indexed

Scientific Information
 Database

ICI
 WORLD of JOURNALS

CIVILICA
 We Respect the Science